ארבע כוסות לכל כיס

200 יקבי הבוטיק הפועלים בישראל לא מצליחים לייצר תחרות אמיתית בשוק היין, הנשלט על ידי חמישה יקבים גדולים – והמחירים בהתאם ● אילו יינות ישראליים נותנים את התמורה הטובה ביותר למחיר? לקראת פסח, ערך אתר sommelier תחרות בין עשרות יקבים, ובחר את היינות המובילים בטעם ובמחיר

מאת **גבריאלה דוידוביץ־ויסברג**

»רוב הישראלים כבר לא צריכים תירוץ בשביל לפתוח בקבוק יין טוב עם הארוחה – אבל לקראת פסח צריכת היין מתגברת עוד יותר, כשאחד המוצרים הבסיסיים בסל הקניות לחג הוא יין. בבתים רבים קונים לקראת החג כמה בקבוקי יין – לליל הסדר עצמו או כמתנה למארחים.

"עיקר הפעילות בענף מתרכזת בשתי תקופות שיא – מארס־אפריל (לפני חג הפסח) ואוגוסט־ספטמבר (לקראת חגי תשרי)", אומרת תהילה ינאי, מנכ"לית משותפת בחברת המידע העסקי BDI. "בתקופות אלה המכירות בענף גדלות בצורה משמעותית, ומהוות כ־50% מסך ההכנסות השנתיות בענף".

מנתוני חברת המחקר D&B עולה כי בשנים האחרונות נהפכה ישראל למעצמת יין, עם מכירות של כמיליארד שקל בשנה. ב־2011 לברה נמכרו בישראל כ־30 מיליון בקבוקי יין (לא כולל מיצי ענבים ותירוש), כאשר כ־20% מהצריכה המקומית מקורה ביבוא.

השוק הישראלי מורכב מ־30 יקבים מסחריים וכ־200 יקבי בוטיק. חמשת היקבים הגדולים – יקבי כרמל, יקבי ברקן, יקבי רמת הגולן, יקב טפרברג ובנימינה – חולשים על כ־75% מהשוק, כאשר יקבי כרמל מחזיקים בכ־30% מהשוק עם מכירות שנתיות של 300 מיליון שקל. שאר 200 יקבי הבוטיק הקיימים בישראל חולשים על כ־25% מהשוק.

אף שתרבות היין בישראל נמצאת במגמת פריחה, מבחינת ההיצע והמחירים המצב עדיין רחוק מלהיות דומה לאירופה. לפי BDI, הקטגוריה המרכזית (60% מהמכירות) היא של יינות במחירי ביניים – 30־80 שקל. באירופה, לעומת זאת, היין הרבה יותר נגיש. "יין באירופה הוא חלק מהתרבות, וצורכים אותו כמו שישראלים צורכים קולה", אומר צחי רוזנבלום, בעל הבלוג wineblog.co.il. "באירופה יש שטחי גידול ארירים, יקבים עצומים, איכות היינות טובה יותר והמחירים נוחים יותר".

אבי בן עמי, בעלי אתר היין sommelier.co.il, מספר שבסופרמרקטים באירופה ניתן למצוא יינות איכותיים ב־20־30 שקל. "באירופה המדינה יותר מעורבת בסובסידיות לחקלאות ובעזרה לכורמים וליקבים בשנים קשות", הוא מסביר. "גם התחרות שם גדולה יותר, וכמות היקבים החזקים משמעותית".

בן עמי מאמין שבעתיד הקרוב ישראל תהיה חייבת להרביק את הפער ולהציע יותר יינות במחירים נמוכים, אך הוא מזהיר שאין להתבלבל ולחשוב שהיין הזול המיובא לישראל מייצג את היין הזול שנמכר באירופה. "בין היינות המיובאים אפשר למצוא בקבוקים ב־20־30 שקל, אך את רובם לא היינו רוצים אפילו לטעום".

רוזנבלום טוען עוד שגם היינות הישראלים שמתומחרים במחירים גבוהים הם לא בהכרח איכותיים. "כשדוכשים יין שמחירו יותר מ־70 שקל, הישראלים חושבים שזה יין איכותי, מה שבפועל לא תמיד נכון. פשוט התרגלנו לשלם יותר ולחשוב שהמחיר תמיד מעיד על איכות".

עם זאת, לדברי הלמוט קנאל, עיתונאי יין אוסטרי ועורך אתר wine-times.com, המצב באירופה אינו דומה למה שהיה בעבר. לדבריו, יין בפחות מ־5 יורו לא יהיה איכותי מספיק כדי "להחליק בגרון".

צריכת היין באירופה אמנם ממשיכה לגדול – אך יותר ויותר צרכנים מחפשים איכות. "אנשים לא קונים יותר בקבוקים של 2 ליטרים, אלא מעריפים את הבקבוקים הקטנים והאיכותיים יותר", טוען קנאל. "מחירם של יינות כאלה מגיעים ל־15־30 יורו. מי שיוציא סכום כזה יוכל להיות בטוח שהוא קנה יין בוטיק איכותי ברמה גבוהה, אפילו בסטנדרטים אידופיים".

לגבי השוק הישראלי טוען קנאל כי "אחת הבעיות היא שהיקבים המקומיים לא מפתחים זני ענבים ייחודיים לישראל, ולכן התחרות מול העולם, ובייחוד באירופה, נהפכת לקשה יותר. לכן גם קשה לו לבסס את מעמדו. כפועל יוצא, כדי להגדיל רווחים, היקבים חייבים לתמחר את היינות לשוק המקומי במחירים גבוהים", אומר קנאל.

רענן רוגל, עורך אתר הקוליניריה אכול ושאטו, צופה שבשנתיים הקרובות לא תהיה לענף המקומי ברירה אלא להוריד את המחירים. "היקבים הגדולים בישראל נטעו בשנתיים האחרונות הרבה גפנים חדשים. השילוב של עודף ייצור וקושי לייצא יין ישראלי ולהפכו למותג נחשק בגלל חוסר שיתוף פעולה בין היקבים הגדולים, ייאלץ אותם להוריד מחירים והתחרות רק אמורה להתרחב".

יין איכותי במחיר סביר

איך בכל זאת אפשר לבחור יין לחג שיהיה גם איכותי וגם במחיר סביר?

אתר sommelier ערך זו השנה הרביעית ברציפות את תחרות ה־Best Value, שנערכת לפני חג הפסח, ומטרתה לבחור את היינות הטובים ביותר לקטגוריות מחיר של עד 50 שקל ועד 79 שקל. השנה השתתפו

היינות המתוקים המובילים

1. מוסקטו, רמת הגולן 2011
33 שקל

2. מוסקט קינוח, סאני היל, מוני 2011
39 שקל

2. ספרקלינג לייט, סלקטד, יקבי כרמל*
35 שקל

היינות המבעבעים המובילים

עד 49 שקל

1. ברוט, קאווה רקודה
38 שקל

2. פנינים לבן, תבור 2011
43 שקל

עד 79 שקל

1. ברוט, גמלא, רמת הגולן
70 שקל

2. ברוט 562, תבור
53 שקל

*זכה גם כן במקום השני בקטגוריה

20 יינות ישראליים מומלצים בפחות מ־80 שקל לבקבוק

צרכנות 36

	קברנה סוביניון	מרלו	סירה / שיראז	בלנד חופשי	יין אדום עד 50 שקל
מקום 1	פרייבט קולקשן, כרמל 2009 **50** שקל	אדמה II תבור 2008 **78** שקל	שיראז, כרם עמוקה, אור הגנוז 2010 **59** שקל	אלון, גליל, הרי גליל 2009 **68** שקל	הר חרמון אדום, ירדן, רמת הגולן 2011** **35** שקל
מקום 2	רזרב, ברקן 2009 **73** שקל	רקנאטי 2010 **60** שקל	סירה, אדמה II תבור 2008 **78** שקל	שיראז־קברנה, אדמה II, תבור 2009* **78** שקל	אדום בר, בן חיים 2009 **50** שקל

*לה רוז', עבייה 2009 (78 שקל), זכה גם כן במקום השני בקטגוריית בלנד חופשי **סירה, דובב 2010 (49 שקל), זכה גם כן במקום הראשון בקטגוריית יין אדום עד 50 שקל